

WANENBERG ROUTE

Vakwerkhuis Puth

Holle weg

Deze route biedt u vergezichten en holle wegen, bossen en een wijngaard, lintdorpen en een dorp dat vroeger abdij was. Woorden als 'Hondskerk', 'korenwolf' en 'Wanenberg' benadrukken de sprookjessfeer van het gebied, zelfs de zilverkleurig oplichtende chemische installaties aan de noordelijke horizon hebben iets magisch. Tijdens de hele wandeling ziet u hoe de unieke Limburgse geologie bepalend is voor zowel natuur als bebouwing.

1. PUTH

Het dorp Puth ligt centraal tussen Schinnen en Geleen. U vindt er markante vakwerkhuisen zoals de Vogelzang met een atelier van een edelsmid. Ooit was er midden in het dorp de waterput waar de bewoners van Onderste Puth en Bovenste Puth elkaar ontmoetten. Nu staat er de kerk, die in 1930 werd gebouwd. Het terras achter de winkel / B&B

't Sfeertje geldt als één van de mooiste rustpunten voor wandelaars op het Pieterpad.

- Loop vanaf de kerk de Kerkweg / Geleenstraat in en ga na ongeveer 150 meter rechtsaf, de straat heet Vogelzang. Bij de driesprong gaat u naar links. De weg komt uit op de Geleenstraat. Loop enkele meters over deze straat, en neem vervolgens de eerste weg naar rechts, de Putherweg. Loop ongeveer 1 kilometer over deze weg en neem de tweede afslag naar rechts, de Eekerweg.

2. HOLLE WEGEN

De Maas stroomde enkele honderdduizenden jaren geleden in een breed dal en sleet geleidelijk een steeds dieper dal in het landschap. De Maas zette verschillende lagen klei, leem en grind af. Door erosie is het vrij vlakke plateau veranderd in het huidige dalenlandschap met diepe dalen en vele geulen. Door afzetting van klei en leem werden oude erosiegeulen weer deels opgevuld. Op het eind van de IJstijden is de bevroren bovenlaag gaan ontdooien en weggegleeden. Op deze wijze zijn aan de rand van het plateau droogdalen (grubben) ontstaan. In deze droogdalen ontstaan vaak holle wegen door betreding en erosie. U zult verschillende mooie holle wegen tegenkomen met een grote diversiteit aan planten en dieren. Diepe gaten duiden op dassenburchten. Acacia, populier, Spaanse aak, boskriek, haagbeuk, verschillende soorten eiken, kardinaalsmuts en vier zorgen het hele jaar door voor grote afwisseling in het landschap.

- Loop door, houd rechts aan bij de driesprong en ga aan het eind van de weg naar links. Ga aan de bosrand weer naar links. U bent in de Hondskerk.

3. DE HONDSKERK

De Hondskerk is een gevarieerd hellingbos vol

Uitzicht kerk Puth

loofbomen, struiken en kruiden. Het bos ligt op de Wanenberg. De bovenlaag van de grond is hoofdzakelijk löss, daaronder zitten fijn, lichtgeel zand en grind. Dit werd vroeger uitgegraven en als bouw materiaal gebruikt (o.a. voor de kerk van Puth). Op hellingen liggen akkers en weilanden. Vroeger werd het hout van het bos gebruikt in het huishouden, het zogenaamde geriefhout. Hier ligt ook de heemtuin Munstergeleen, waar u ruim 500 plantensoorten kunt bezichtigen, gegroepeerd in hun verschillende biotopen.

- Vervolg uw weg langs het bos en laat de heemtuin rechts liggen. Na ruim 500 meter kunt u hier de verkorte route nemen door de weg rechts in te slaan, de Wanenberg. Ga dan aan het einde van deze weg rechts de Rootsweg in. Ga dan vervolgens de eerste weg rechts (Daalweg), bij de T-splitsing links en vervolgens

Wijngoed Wanenberg

Startpunt: Parkeerplaats bij de kerk te Puth, hoek Kerkweg en Pastoor Albertsstraat.
Afstand: Ca. 11,5 km; ook een kortere route (6,7 km) is beschreven.

Routeaanduiding: Paaltjes met blauw gekleurde ring.
Vermelding op VVV-wandelkaart Grensmaasvallei: Route SC05.

Pater Karel-Kapel Munstergeleen

meteen weer links de Sittarderweg in en ga bij de kleine kapel naar rechts. U komt weer bij de kerk van Puth.

Als u de hele route loopt, gaat u niet rechts de Wanenberg in, maar over de Steengrub rechtdoor, steekt u de viersprong recht over waarbij u op afstand langs de rand van Munstergeleen loopt.

4. MUNSTERGELEEN

De naam Munstergeleen (gemeente Sittard-Geleen) komt wellicht van de proosdij die er ooit lag. Van die proosdij rest niet veel. De St. Pancratiuskerk is uit 1925 en bevat glas-in-loodramen van de kunstenaar Jacques Verheyen. In Munstergeleen ligt de monumentale 17e-eeuwse Chorushoeve, een boerderij met vakwerk in leem, wat uniek is voor Limburgse boerderijen. Munstergeleen is verder bekend om de onlangs heilig verklaarde Pater Karel, wiens kapel hier nog terug te vinden is.

- Loop door langs de rand van het dorp en sla bij

Kollenberg

de T-splitsing rechtsaf (Watersleyweg). Steek de provinciale weg over en loop rechtdoor over de Watersley. Na 500 meter komt u op een kruispunt. De route gaat rechtsaf. U passeert een gebied waar de korenwolf gedijt. Sla aan het einde van deze weg, bij de driesprong, rechts de Sittarderweg in.

5. DE KORENWOLF

In het gebied tussen Watersley en Windraak is de korenwolf, die in Limburg dreigde uit te sterven, weer met succes uitgezet. 'Korenwolf' klinkt nogal bedreigend, maar het is de Limburgse naam voor een wild hamstertje. Elke korenwolf woont in een eigen stelsel van gangen: de burcht. Tijdens zijn winterslaap is de uitgang, een valpijp, dichtgemaakt. ussendoor eet hij van zijn wintervoorraad. Korenwolven zijn vlijtige hamsteraars: in één burcht is ooit 65 kilogram graan gevonden, maar meestal hamstere ze ongeveer 35 kilogram. In april komt de korenwolf weer boven de grond en gaat weer hamstere.

- Loop de Sittarderweg helemaal af tot in Windraak. Ga dan scherp naar rechts over de hoofdstraat van Windraak en neem de eerste weg links.

6. WINT OF WIND?

De vergezichten zijn in ieder geval magnifiek. De hooggelegen lintbebouwing van Windraak ligt aan de provinciale weg op de rand van een plateau. U heeft een magnifiek uitzicht over de brede Maasvallei, de Kollenberg, Sittard-Geleen en de spectaculaire contouren van de chemische industrie. Het buitenterras van de IJsoerderij Coumans biedt daarvoor een goede gelegenheid en is een prachtig rustpunt. Het drie huizen tellende Schinnense deel van het gehucht heeft officieel Wintraak (met 't'), de rest van het gehucht heet Windraak (met 'd'). Er is een klooster (van de Liefdezusters van het Kostbaar Bloed) aan de doorgaande weg Brunssum-Sittard.

- Neem het eerste weggetje naar links, langs de parkeerplaats. U loopt door het recreatiegebied Windraak. Links van de weg ligt een wijngaard.

7. WIJNGAARD MET VERGEZICHT

In de wijngaard op deze helling wordt een speciale druivensoort geteeld: de 'Wanenberger Pinot Gris Primeur'. De ligging op het zuiden, de beschutting van het Danikerbos en de kiezelige ondergrond (kalk-löss) staan garant voor een zeer goed glas wijn. De rozen vooraan dienen als verklikker van meeldauw. De valkenkast dient om te voorkomen dat muizen aan de wortels gaan vreten. De Wanen-bergwijn heeft zich een heel eigen plekje veroverd tussen de Limburgse wijnen. Zowel in 2001 als 2002 werd de wijn in

een Duitse keuring bijzonder geprezen.

- De weg kronkelt naar beneden. Na ruim 500 meter komt u op een driesprong. Houd links aan en ga na 50 meter bij het kruis naar rechts, het voetpad op. Ga bij de T-splitsing op dit pad naar links, richting Heemtuin. Ga bij de T-splitsing met de verharde weg naar links. Volg deze weg, houd rechts aan en ga bij het eind van de weg naar rechts. Neem vervolgens de tweede weg rechts en ga op het eind hiervan links. Houd bij de volgende splitsing links aan en ga bij de kleine kapel naar rechts. U komt weer bij de kerk van Puth.

1 Lus 1: 6,7 km 2 Lus 2: 11,5 km

- 1 PUTH
- 2 HOLLE WEGEN
- 3 DE HONDSKERK
- 4 MUNSTERGELEEN

- 5 DE KORENWOLF
- 6 WINT OF WIND?
- 7 WIJNGAARD MET VERGEZICHT

